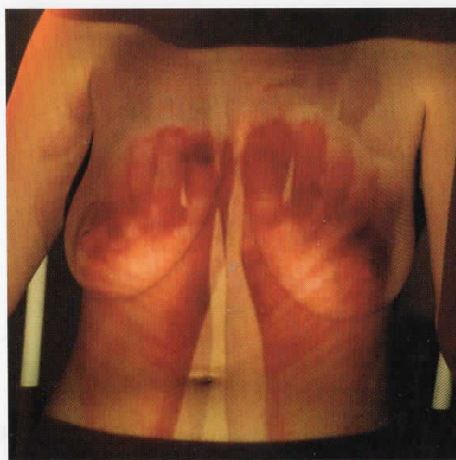

Моника Мотеска

Monika Moteska

CIX gallery

Ахилова пета

Achilles' Heel

CIX gallery

Skopje

15.07.1998

РЕТОРИКАТА НА МЕЛАНХОЛИЈАТА

"Женската меланхолија се изразува низ агресивноста кон себе си и тука е клучното прашање на условите под кои на жените, актуелниот културен и симболички поредок им е прифатлив на таков начин што тие се согласуваат со него"

Ј. Кристева

Аскетската конципираност на перформансот на Моника Мотеска се артикулира низ надворешната елементарна видливост на осаменото голо женско тело и низ внатрешната, константно иста динамика во душата. Монотоното нишање на телото и втрнчениот поглед претставуваат рефлексивна, огледало на "психичкото подземје на субјектот" (Кристева). За Мотеска, напуштеното, потчинето, подгазено битие на женскиот пол претставува автореференцијална проекција, интимна исповед, запис кој од сопственото битие, трансфериран, се проектира врз другото, туѓо тело.

Трагата од записот реферира на доминантниот-рационален (машки) и на потчинетиот-маргинален-емотивен (женски) дискурс. Преку економичното артикулирање на единството помеѓу телото и сликата, Мотеска ја спроведува цензурата на хипереротскиот дискурс и го афирмира половиот дискурс, дискурсот на јазикот на женското тело. Суптилниот еротизам е манифестиран низ контролираната нарација и низ економијата на пермутираните симболи. Осаменото, голо женско тело, во психоанализата претставува идеално место за желбата но, и место за губење на објектот на желбата, "(...) мочуришен предел на нарцистичкиот мит во кој се раѓа сликата на Јас-от" (Кристева). Губењето на објектот е губење на мотивацијата. На крстосницата помеѓу биолошкото и симболичкото, загубата се стопува со нискиот напон на едноличните бранови на тагата. Во таа внатрешната пустина се множи само интензитетот на надворешниот спокој. Ахилевата пета на тагата е меланхолијата. Во бездната на нејзината крипта нема отстапување, нема надоместок за љубениот објект. Таа е нејзината константна психосоматска обвивка, привремена, или трајно леплива скрама, слој кој не може да се потисне, ропство кое не може ниту да се отфрли, ниту да се игнорира. Потоната во молкот на каталептичната состојба на тагата, развишана од пресијата на стапалките кои ја активираат монотоната моторичка дејственост на женското тело, осаменоста на субјектот во просторот, според Кристева и ја дава највисоката меланхолична тежина.

Чувствувајќи се сигурен и заштитен од активното дејство, меланхоличниот субјект се засолнува и вовлекува во гнездото на неактивноста. Во тој внатрешен азил, во таа мазохистичка лушпа на сладострастието, тој истовремено ја негува и љубовта и омразата кон загубениот или, отсутниот објект. Свртувајќи го осилото кон себе, криејќи ја агесијата во пасивноста, Кристева смета дека "нарцистичката меланхолична природа на субјектот, саканиот објект го заменува и надоместува со тагата", зашто тагата пред сè, претставува "најархаичен израз и ... единствен објект за кој се врзува со стварноста".

RHETORIC OF THE MELANCHOLY

"Female melancholy is expressed through aggressiveness toward oneself and here lies the key question of the conditions in which the women accept the current cultural and symbolic order in such way that they agree with it".

J. Kristeva

The ascetic conception of the performance by Monika Moteska is articulated through the external elementary visibility of the lonely naked female body and through the internal, constantly the same dynamics of the soul. The monotonous body shaking and the petrified looks represent a reflection, a mirror of the "psychic underground of the subject" (Kristeva). For Moteska, the deserted, submissive, crushed being of the female sex represents an auto-referential projection, an intimate confession, a record that, being transferred from its own being, is projected on other, alien body.

The track of the record refers to the dominant-rational (male) and to the submissive-marginal (female) discourse. Through the economical articulation of the unity between the body and the image, Moteska realizes the censorship of the hyper-erotic discourse and affirms the sexual discourse, the discourse of the language of the female body. The subtle eroticism is manifested through the controlled narration and through the economizing of permuted symbols. In the psychoanalyses, the lonely, naked female body is an ideal place for the desire, but also a place for losing the object of the desire, "(...) a swamp region of the narcissistic myth where the image of the I is born" (Kristeva). Losing the object is losing the motivation. On the crossroads between the biological and the symbolic, the loss is melted with the low tension of the uniform waves of sorrow. Only the intensity of the external peace is multiplied in this internal desert. The Achilles heel of sorrow is melancholy. In the abyss of its crypt there is no withdrawing, no compensation for the loved object. It is its constant psychosomatic cover, a temporary or permanent skin, a layer that cannot be pushed away, a slavery that cannot be ridden of, nor ignored. Sunk in the silence of the cataleptic condition of sorrow, shaken by the pressure of the feet that activate the monotonous motor activity of the female body, the loneliness of the subject in space, according to Kristeva, provides the highest melancholic weight.

Feeling safe and protected from active response, the melancholic subject sneaks into and hides in the nest of inactivity. In this internal asylum, in this masochist skin of sensualism, it cherishes at the same time both love and hatred toward the lost, or absent world. By turning the sting toward oneself, by hiding aggression in passiveness, Kristeva is of the opinion that "narcissist melancholy nature of the subject substitutes and compensates for the desired object by sorrow", because sorrow, above all, is "the most archaic expression and ... unique object for which it is tied with reality".

Моника **MOTESKA**

Monika **MOTESKA**

Родена во Прилеп, 1971. Дипломирала на Факултетот за ликовни уметности во Скопје, 1996.

Адреса: Вера Јоциќ 12а 1/17, 91000 Скопје

Тел. 372-203

Самостојни изложби:

1994 - Скопје, Галерија на ФЛУ "Сули Ан"

1996 - Скопје, Големото сино, Младински културен центар

Групни изложби:

1993 - Скопје, СИАБ, Културно информативен центар

- Скопје, Дела на студенти од ФЛУ, Младински културен центар

1994 - Скопје, Инсталации на студенти од ФЛУ во склоп на Скопско лето '94,
Музеј на град Скопје

- Стразбур (Франција), Денови на македонската младина

1995 - Скопје, СИАБ 2, Уметничка галерија "Скопје" - Даут Пашин Амам

1996 - Скопје, Curriculum Vitae (E. Demnievska), Музеј на град Скопје

- Скопје, Чифте Амам 2, Чифте амам (Стара чаршија)

1997 - Скопје, Чифте Амам 3, Чифте амам (Стара чаршија)

- Скопје, Art City, Х'взи пашини конаци

- Скопје, Графички експеримент '97, Отворено графичко студио

1998 - Белград (Југославија), Галерија Дома омладине

- Минхен (Германија), Bayerische Landesbank Galerie; Белград (Југославија), Paviljon Veljkovic; Скопје,

Музеј на современата уметност - Скопје, Зрачења - Рецентна македонска ликовна уметност

Born in Pilep, Macedonia, 1971. Faculty of Fine Arts, Skopje, BFA 1996.

Address: Vera Jovic 12a 1/17, 91000 Skopje, Republic of Macedonia

Tel. 389.91/372-203

Solo Exhibitions:

1994 - Skopje, Suli An Gallery

1996 - Skopje, The Big Blue, Youth Cultural Center

Group Exhibitions:

1993 - Skopje, SIAB, Cultural and Informative Center

- Skopje, Art Works of the Students of the Faculty of Fine Arts, Skopje, Youth Cultural Center

1994 - Skopje, Installations of the Students from Faculty of Fine Arts, Skopje Summer,
Museum of the City of Skopje

- Strasbourg (France), Days of Macedonian Youth

1995 - Skopje, SIAB 2, Art Gallery "Skopje" - Daut Pashin Amam

1996 - Skopje, Curriculum Vitae (E. Demnievska), Museum of the City of Skopje

- Skopje, Cifte Amam 2, Old Turkish Bath "Cifte Amam" (Old Bazaar)

1997 - Skopje, Cifte Amam 3, Old Turkish Bath "Cifte Amam" (Old Bazaar)

- Skopje, Art City, H'vzi Pasini Konaci

- Skopje, Graphic Art Experiment '97, Open Graphic Art Studio

1998 - Belgrade (Yugoslavia), Galerija Doma Omladine

- Munhen (Germany), Bayerische Landesbank Galerie; Belgrade (Yugoslavia), Paviljon Veljkovic;

Skopje Museum of Contemporary Art, Radiations - Recent Macedonian Fine Art, Skopje

автор на видеото: Моника Мотеска; камера: Роберт Јанкулоски; монтажа: Блаже Дулев;

изведувач на перформансот: Агота Јухас;

author of the video: Monika Moteska; camera: Robert Jankuloski; montage: Blaže Dulev;

performer: Agota Juhas;

издавач: Сорос Центар за современи уметности - Скопје, Македонија (SCCA-Skopje); за издавачот: Небојша Вилиќ; предговор: Кочка Пиркоска; фотографии: Роберт Јанкулоски; превод на англиски: Дарко Путилов; каталогски податоци: Калина Буневска;

ликовно и техничко објакнување: SCCA-Skopje Paper_Lab & CefCa; печатница: Lourens Coster, Скопје; тираж: 500
published by: Soros Center for Contemporary Arts - Skopje, Macedonia; editor in chief: Nebojša Vilić; preface: Kocna Pirkoska; photo: Robert Jankuloski; translated into English: Darko Putilov; catalogue data: Kalina Bunevska;

lay-out: SCCA-Skopje Paper_Lab & CefCa; printed by: Lourens Coster; copies: 500

ISBN: 9989-745-22-6. © 1998 by SCCA-Skopje. All material © 1998 by the artist and writer.

